

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносять:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . . „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу і неділю.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

„Русини галицької землі!“

I.

Велику просьбу маємо до Вас, галицькі Русини, а іменно, щоби Ви серед того вічевого крику, який тепер залунав по галицькій Русин, послушали і нашого спокійного голосу, який походить із щирого бажання народного добра. Великої відваги потрібно тепер тим, хто серед того загального гулюканя і погоні за виновниками неудачі остатних виборів осмілиться сказати своє безпристрасне, спокійне слово. Такі люди в одній хвилі тратять популярність, коли—що гірше—не назве їх хто прилюдно зрадниками і т. п., як то у нас тих слів не жадають. Ми не потребуємо ждати, ми вже наперед знаємо, що противники „Буковини“ сипнуть на ню камінем і болотом за наші дальші слова, та не їм, безпам'ятним загорілицям, нас злякати; не їм і нас так стероризувати, як стероризували галицьких Русинів, що тепер люди ходять просто, як замотиличені вівці, і крутять ся в колесо, без виходу, без надії на оздоровення. Ще є люди, що в їх зачароване колесо не дали ся втягнути; ще є люди, що у тім хаосі бачать, яка би нам робота ліпша, і їм ніхто не зборонить

сказати своє слово. Отже послушайте і судіть!

Всенародне віче

на день 15. листопада до Львова скликають отці Русини: Роман Бачинський, Василь Давидяк, др. Михайло Король, Василь Нагірний, Стефан Новаковський, др. Теофіль Окуневський, др. Євгеній Олесницький, Лонгин Рожанковський, Юліян Романчук і Кость Телішевський. Значить, віче скликають опозиційні народовці, москвофіли, а долучились і радикали. Ціль віча означена в відозві словами: „представимо ще раз образ вопіючих кривд наших в часі послідних соймових виборів, запротестуємо торжественно против подоптаня законів, запротестуємо против нелегальности крайової законодавчої репрезентації, вибраної а властивої заіменованої против нашої волі, як би в наругу Божим і людським законам, і виберемо депутацію, котра би занесла сей протест перед престол Доброділивого Монарха, котрому лежить на серці жите і розвій всіх народів, підлягаючих єго скиптрові“. Така ціль віча; одним словом — протест. Добре! Запротестуємо!

Чому маємо протестувати? Бо — як сказано у відозві — „міра терпеливости руського народу в Галичині скінчила ся.

Границі, по-за котрі та терпеливість ніколи не виходила, нарушили іменно ті, що були поставлені на їх сторожи. Нарушили їх, позабувши на свої св'яті обов'язки, подоптавши ногами приписи законна і станувши виключно по стороні одної касти, котрій тим способом запевнили з гори певну побіду. В тім случаю хиба вже й шеумістна терпеливість, а противно, було би гріхом, самоубійством — глядіти з заложеними руками як горить над головою стріха і грозить погібелю нам самим, нашим дітям і внукам. Наша істория не мало дає доказів, що руський нарід в критичних хвилях зривав ся як могучий великан і забувши друг друга всякі непорозуміння ставав грудь о грудь щоби сотворити неодолиму стіну в зашиті своїх святостей. Надоспіла пора і нині вписати в нашу істория такий подвиг“. Отже маємо зробити такий великий подвиг, а іменно — запротестувати на вічу. Добре! нехай і так! Коли йде о протести, то справді віче надає ся до того найлучше.

Але чи справді всенародне віче було доконьче потрібне? „Дѣло“ каже: „Всенародне віче у Львові було річю конечною а викликала єго грізна вага хвилі. Нікчемним би Русини були народом, як би по остатних виборах до сойму

10) **ПЕРШІ ЗОРІ.**
ПОВІСТЬ.

Написав Теодот Галін.

(Дальше)

— Як тут приємно! — виклинула Ірина щасливо, оглядаючи той тихий закуток божого св'ята. — Тут я би жила, тут і село і місто при куші! Іринин позір пробіг по владичому мурови. В тім її щось там зацікавило. За мура власне виринув високий, спичастий, жовтий капелюх, звід котрого на перехожих глянула пара блискучих очей.

Ірина звернула увагу Цилья на невидимого глядача.

В тім незнакомий сховав ся, і натомісьць почув ся за муром різкий свист. Жовтий капелюх знов показав ся, але вже не самий. Коло него довгою лавою поставали преріжні накрита: чорні, сиві, білі і так далі; тут широкий приплюсканий капелюх, там високий з кінчиком немов невеличка голова цукру, там знов якийсь невірзаний ніби-циліндер; — з двадцять їх було.

— Що се за люди? — спитала Ірина, від часу до часу непевно поглядаючи в гору.

— Вистава капелюхів — відповів Циль.

— Але по-що се тут..?

— Ну, вистава, добрим людям на пожиток. Однак упереджаю вас, що се дорогі річі. Оттой бурий капелюшок на приклад, що вже просить ся на супочинок, таки коштувати ме в одну тисячу...

— Та говоріть бо по людски! Скажіть!.. благала дівчина по дитинячому.

— Я своє скавав. Як вам за мало, то удайте ся до пана Матвійчука! —

Перехожі минули, і натомісьць розпочала ся розмова на мурі.

— Чувш ти, Макогоне, а то що за один пішов з Матушинською? — обізвав ся невірзаний циліндер до жовтого капелюха.

— То ти не знаєш? Такий з тебе Фукс? Та се той задерживіст Білецький; — відповів так званий Макогін.

— Пссс... Та він ще лишень відай на другім році! — посвистував так званий Фукс. — А вона-ж чого з ним волочить ся? Хиба на него буде чекати?

— Ні, не буде! Ти її відобеш! — кепкував Макогін.

— Бий ся ти, коли потилиця свербить! — відтяв Фукс. — Я там уже не наближаю ся, де другий місце задрів. Там уже „нечисто“.

— Але у неї гроші є! — сказав Макогін.

— Овва, як будуть дві тисячі, страх великий! А хоч би мала й три, то посидить пташок, надівочить ся, аж їй св'ят замакітрить ся! — сварив Фукс.

— Кілько? Дві тисячі?! Нівроку, славний з тебе рахмістер, акурат такий, як з професора Клапгана. Ні, ні, любчику, у неї є до двадцять тисяч посагу! І старий, то богатир, але єго дукати не ти рахувати меш!...

VIII.

Bischofsberg, du grüner Rasen!..*)

Данило Млака.

Стоїть гора високая,
А під горою гай,
Зеленесенький густесенький
Неначе справжній рай!

Л. Глібів.

Осічне сонце власне зайшло, коли наші знакомі опинили ся на Владичій Горі. Тут на північній убоці, при доріжці, що вила гадюкою навкруг гори, находила ся, немов обширний примурок, пісковата площа зі всіма знадобами до супочинку. Тут залюбки ставав трудний вандрівник, радо опукав ся на грубо тесаним стільці і тихо давав поворови волю.

І справді, було куди дивити ся! По один бік розстеляла ся широка як море рівнина, пронизана блискучим Прутом і губила ся генген неначе у сні в синій мраці далекого Бескиду... Сюди знов стрічало око зелені поля, мальовані сільця, темніючі ліси і знов таки сию далеку далечину, недосяжну і сумовиту... „Зелена мураво!..“ Кілько молодих голосів просьпівало на твою славу твоєї сердешної пісні!.. Кілько мрій родило ся на тобі! Кілько сердешних вітхань, горячих поцілунків уносив вечірний легіт по мовчаливих убоках твоїх! Кілько правдивого, чистого щастя зазнали отут людські діти!..

*) Владича Горо, зелена мураво!..

знесли мовчки нанесену їм тогу нечувану кривду і зневагу. Нікчемні би були Русини, як би не ужили всіх можливих способів, які подає їм конституція, для запротестованя против тої нечуваної кривди і зневаги. Одним з тих „всіх можливих“ способів є, як каже „Дьло“, віча. Теперішнє всенароднє віче, се по словам „Дьла“, акція піднята виключно для полагодження одного діла, котре відчуває весь загал Русинів, а притім піднята поза організаціями поодиноких стороництв яко таких, отже і не маюча значіння яких небудь компромісів.“ (Якась дуже штудерна видумка). „Галичанин“ каже, що наведений висше вічевий комітет, на его думку, єсть „зародышемъ и началомъ если уже не примиренія русскихъ партій, то по крайней мѣрѣ, согласного и совмѣстного ихъ отпора покушеніямъ, предпріятымъ на обезличеніе русскаго населенія Галичины“. Надіє ся також, що тепер народовці перестануть громити „Москву“ а звернуть більше уваги на галицькі діла, „состоящіи въ томъ, дабы сохранили русскую національность въ Галичинѣ“. (Меньше о то, як „Галичанин“ ту русскую національність розуміє! Тепер іде о протест!)

„Небезпечність велика і не пора роздумувати (чи їхати на віче), коли кожда хвиля приближає грізну катастрофу. То не пуста демонстрація, як хотять вмовити в світ наші непрошені опікуни, — то рішучий, зріло обдуманий крок, визваний однодушним голосом цілого народу“. Се ще кілька слів з відозви.

Отже весь біль Русинів по виборах, ціле озлобленє і розчарованє, вся охота відплатити ся, вся енергія реакції Русинів, яка появляє ся по невдачі, скристалізувалася в що? — у віче! Віче має зарадити катастрофі, віче має зарадити нашому нещастю, віче має здерти маску з лиця наших противників, віче має бути на-

шим першим повиборчим „подвигом“! Добре! дай Боже, щоб з того подвигу був хосен! Надужитя були; протестувати треба!

А тепер ми

пригадаймо собі дещо! Не зашкодить пригадати собі, бо іменно помиляємось через те дуже часто, що занадто скоро забуваємо минувшину. Не давну минувшину пригадаємо, не часи межі усобиці поміж нашими князями, але одну подію галицьку з 1892 року! Страх, як би ми раді сказати своє слово про сей рік, та ні! не скажемо, бо „Буковина“ „аж з другого краю! звідки она приходить мішати ся в галицькі справи?“ Радше нехай „Дьло“ з року 1892 говорить; оно-ж так всім переконує! Его-ж так усі слухають! оно-ж має за собою „мільони“! оно веде перед і т. д. і т. д. Нехай же оно й говорить!

Фаєрверки „безъ конца“!

Таким словом привитало „Дьло“ 1892. р. (ч. 4.) відозву москвофілів, — котрі скликували „всенароднє віче“ на день 2. лютого 1892. р. Віче мало на ціли те саме, що й теперішнє: „висказати во всеуслышаніе найяснѣйшого монарха и его правительства, державной думы, сойма и всѣхъ мѣродательныхъ круговъ: що насъ болить, що намъ долягаєть“. На те Дьло сказало тоді просто з моста (цитуюмо все дословно): „Ім (москвофілам) ішло і йде о безголову фракційну демонстрацію; о фаєрверк (гл. ч. 4. Дьла 1892. р.). „Там де на чолі якої-небудь акції стають Добрянські, — там народовці, шануючи своє достоїнство, не можуть і не сьміють іти“. („Дьло“ 1892. р. ч. 14.). З тих „Добрянських“, що тоді скликували москвофільське віче, на теперішній відозві підписані Роман Бачинський і Лонгин Рожанков-

ський. Може бути, що они лучші, як Добрянський, може не такі скрайні, але они тоді скликували инше „всенароднє віче“...

„Всенароднє віче“ відбуло ся; явило ся на нїм з 2000 осіб, як писали часописи. „Численність нинішнього т. зв. всенародного віча — писало „Дьло“ в день того віча в числі 16 — єсть без глущого значіння і може заїмпонувати хіба тим кільком необізнаним з нашими відносинами Росіянам, що приїхали до Львова, яко справоздавці, бо нікому більше она не заїмпонує і впливу на хід справ руских мати не може. Віча мають у нас рішаюче значінє не тим, що в нїм взяло, участь тільки а тільки людей, але тим, хто віча скликає і хто аранжує“. Нема що перечитись, „Дьло“ правду написало.

Ну, добре! Тоді скликували москвофіли самі, а тепер разом з народовцями, та ще навіть і своїх скрайних елементів не втягнули до того. Зсолідаризували ся отже москвофіли з народовцями, щоби запротестувати. Чи треба було солідарности на ту хвилю?

„Потребу солідарности і консолідації сил руских кождий признає — писало Дьло з нагоди „всенародного віча“ 1892 р. в ч. 8. — але-ж яку консолідацію і з ким солідарність? З тими, що в часі, як була солідарність, підпоували єї і довели до того, що народовці мусіли супротив їх ділани деструктивного застеретти ся прилюдно, в соїмі? Тай яка гарантія, що по постанові солідарности буде инакше межі самими Русинами? — не згадуючи вже о тім, що само солідаризованє себе з деякими елементами може шкодити Русинам в їх відносинах на вні. Бо-ж нам здаєсь, що монсолідованє Романчука з Іваном Добрянським і Павликом користи рускій справі не принесе — було би се таке, як в байці „Орел, щупак і рак“. — Русини знані з свого безголовя. Так було давно, в історії, так єсть і нині. Самі на себе крутять нагайку, самі притьмом шукають багна, де би застрягли і не могли вилізти, — самі собі вишукують труднощі.“

Золотистим блиском розлила ся вечірня вірниця на заході. Паньство Матушинські в гостях вийшли на на пісковату площу, зарослу низким корчівником, і в тім порядку, як прийшли, по парі посідали на стільцях та лавочках, що стояли навкруг чотирикутного подовговатого стола.

— А то щастє, що не знайшов ся ніхто лакомий на сей кусень землі. А я вже бояла ся, що треба буде зробити retour. І чи не була би шкода? — говорила пані Мурашко до пані Матушинської. Вона була тим раднійша, що нараяла товариству се місце.

— Справді, тут дуже красно! — potwierдила паня Матушинська, убираючи окуляри. При сїм сім і запросила рукою свою розмовницю сїсти.

— Тут би оттак гафтовати можна — дала ся послїдна веселенько.

Мало-по-малу показало ся, що те місце і у других членів товариства знайшло належну оцінку.

— Оттут би й танцювати можна! — зауважила панна Тоська до пана Корчевича.

— А яке се відповіднє місце для поединку! І не за обширнє і не за вузке — сказав бурш з міною знахаря.

Иначе думали духовні особи.

— Аж тут можна переняти ся патріотичними мислями! — сказав Матвійчук, а в думці додав: — і писати вірші.

— Я по таких місцях любив учити ся, як був у семинарії — промовив протопопа з видимим задоволенєм, виймаючи з кишені срібну табакерку.

Лишень четверта пара, Циль тай Ірина

мовчали. Темнота наближала ся очевидки. Тут вечірня зоря могутно засіяла, там прорізала ся одна дрібна звіздочка, там ще одна; вітер вміг ся; місяць вирівнійше виступив срібним серпом; мрака в долинах згуєла — над Владичою горою роскинула ся тиха, ясна, м'яка, але неначе задумана осінна ніч...

— Що на тім місці найкрасче чинити? — спитав Циль тихцем, тримаючи в руці Іринину ручку.

Ірина мовчала.

— Любити ся — відповів він сам м'яким, аж жалібним голосом. — Правда, єдина моя?

Ірина в задумі покивала головою і лишень легесенько стиснула его руку. По сїм щось згадала, зложила руки навхрест і спустила голову до-долу.

— Господи, який я нещасливий! — сказав Циль з часом, трохи не за головно. — Все я готов за тебе дати, і кров і житє своє, все готов для тебе зробити — але лишень одного не можу тобі дати! — сказав він гїрко.

— Що таке? — спитала Ірина здивовано.

— Імени свого не можу тобі дати! Коли-ж ми поберем ся!

— Не жури ся! — потїшала Ірина з певністю. — Я тебе й так люблю... — Вона не примічала, що вони стали на-ти.

— І будеш любити? Увесь час?

Ірина мовчала, лишень, здавало ся, кивала головою.

Циль проймав ся, упивав ся дивними чувствами, немов випивши казкового любистку. Він глянув на небо і в его умі вродила ся мрія: Як вона розкаже, то я сї прекрасні зорі рукою з неба повбираю; як вона розкаже, то

демоном злечу понад земні простори; як вона розкаже, то золота зпід землі добуду і щастя і долі і вічності у Творця дістану!...

— Ірино! Знаєш ти що нового? — шепнув він по довшій мовчанці. — Кажу тобі, що я твій невільник! — сказав він з переконанєм і голосно зареготав ся. Ся гадка наповнила его надзвичайною радістю. Він довго не розумів істоти свого стосунку до Ірини. Відгадавши томлячу загадку, велико втішив ся.

Ірину, однак, не так вразили ті дивні для неї слова і той дивний сьміх, як би сего бажав був Циль. — Господи, як він дїтливо зажартував! — аж здригнула ся Ірина. Вона так і спостерігла з переляком, що в її люблячїм серці на хвилину немов урвало ся те щирє „щось“, що її притягало від якогось часу до Циля. Дівчина відвернула личко.

Однак хвилина непорозуміння прудко минула. Циль поясняв Ірині, що в її справді до смерті відданий, і вона вачала вірити, що він се перед тим таки не говорив на сьміх: я твій невільник! Противно, Ірина почула ся знов щасливою. Коло неї сидів милий і всего себе, свою любов, своє молоде житє давав їй до розпорядимости. І які то він гарні річи говорив! Про її красу, про свою силу, про любов і житє, про шістьку і кров, про тугу і смерть і знов про любов!

Ірині стало горяче, вона отворила уста, аби дихнути вільнійше. Їй вдало ся, що вона та царівна в кавці, і що се все навкруг неї якийсь загадочний райський світ...

(Дальше буде.)

Таку науку вчитало було „Дѣло“ п. Телішевському за его знану брошуру. А тепер той сам п. Телішевський скликає також всенародне віче.

Справи парламентарні,

—о—

Комісія бюджетова відбула дня 4-го с. м. засідане, на котрім явились міністри: Бадені, Білянський і Глянц.

Пос. Екснер реферував позицію „почти і телеграфі“. Жадав побільшення висших посад, іменно урядників дев'ятої ранги. Критикував закон обезпечення на старість поштових маніпулянтів. Пос. Пентак жадав, щоби стабілізовано на етаті маніпулянтів поштові, телефонічні і телеграфічні, а тепер бодай підвищено платні. Міністер торговлі Глянц заявив, що заведе ліпший аванс, побільшить число висших посад, збільшить ремунерацію урядників поштових в місцевостях кліматичних і перемінить провізоричі посади на сталі, та що старші маніпулянтки дістануть 50 зр. місячно.

При позиції „рада державна“ жадав пос. Герольд, щоби в стенографічних протоколах з засідань палати послів поміщувано також промови виголошені в німецькій мові. Пос. Менгер заявив, що жадане пос. Герольда вийшло би на шкоду німецького язика. Президент міністрів гр. Бадені признав, що принципіально послі мають право промовляти в ріднім язичі, але в практичій заходять многи технічні труднощі, котрі ще більше спиняли би роботу палати послів.

При позиції „фонд диспозиційний“ заявив пос. Герольд, що молодіческе сторонництво буде голосувати против, бо програма правительствена не подобала ся в Чехії. Пос. Кайцль назвав теперішню ситуацію дуже напруженою, питає, що чувати з реформою виборчою, і жадав рівноправности Чехів в урядах. Відтак рад би знати, чи правительство хоче залишити теперішню систему обмежування загальних прав горожанських. Пос. Барайтер в імени німецьких націоналів заявив ся против. Пос. Романчук зазначив, що буде голосувати против фонду диспозиційного, бо дотеперішня політика членів кабінету не будить в нім ніякого довіри, а програма правительствена не дає заперуки, що правительство буде вести розумну політику. Президент міністрів гр. Бадені заявив, що в справі реформи виборчої додержить свого приречення в програмі, се значить, що проект реформи буде предложений небавом палаті, скоро йно наради над бюджетом поступлять наперед. Що-до реформи ординації соймової, то найперше мусить бути полагоджена реформа виборча до ради державної. Квестія язикова, порушена Молодо-Чехами, може бути успішно полагоджена при добрій волі стороництва. Що-до квестії зборів передвиборчих, то правительство не буде на будуче строго придержувати ся букви закону. Вкінці заявив гр. Бадені, що з результату голосованя над фондом диспозиційним не робить квестії довіри для кабінету. — При голосованні прийнято позицію „фонд диспозиційний“ 19 голосами против 5. (Против голосували послі: Кайцль, Герольд, Романчук, Штайнвендер і Барайтер.)

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 8. падолиста 1895. р.

Повитане галицького маршалка краевого гр. Станіслава Баденіого. Вчора, дня 7-го с. м. відбуло ся торжественне впроваджене в урядоване гал. маршалка краевого гр. Станіслава Баденіого. В великій салі зібрали ся всі члени і урядники гал. відділу краевого і урядники тих краєвих інституцій, що стоять під зарядом відділу краевого. О 11-ій год. прийшов гал. намістник кн. Сангушко wraz з кр. маршалком гр. Баденім. Опісля

промовив намістник до новоіменованого маршалка і підніс, що цісар передав ему той уряд з довіри до его дотеперішньої праці. Будуча праця буде тим хосенійша, коли буде порозуміне між краєвою адміністрацією і державною властью. А з свої сторони обіцяв гал. намістник до того змагати. Маршалок краєвий склав в руки намістника подяку для цісаря за іменоване і прирік за попертем відділу краевого старати ся о виконане своїх обовязків. Коли намістник віддалив ся, промовив заступник маршалка краевого Хаменц до маршалка і запевнив, що так члени відділу краевого як також его урядники сьвідомі своїх обовязків і що маршалок може бути певним житливого, льояльного і щирого поперти відділу краевого. У відповіді завзявав маршалок гр. Бадені до пильности і серіозної праці, а тим вийде як найкрасше порозуміне між ним а відділом краєвим і его урядниками.

Іменованя. Гал. краєва рада шкільна іменовала учителями Захарію Дембіцера при гімназії в Коломиї; кс. Івана Слюсаржа при реальній школі у Львові; д-ра Вікентія Смялку і Роберта Клеменевича при IV. гімназії у Львові; — а суплентами гімназіальними іменовано Василя Тьачкевича в Станіславові, Василя Винара при рускій гімназії у Львові, а Богдана Ленкого в Бережанах.

Др. Володимир Янович, член товариств „Січ“ і „Громада“ у Відні, зівстав іменований ц. к. секундарем тамошнього шпиталю в IV. окрузі (Wieden).

Черновецька Панама. Від якогось часу появляють ся в черновецькій прасі закиди против ради міської в справі електричного освітлення. Головно звертають ся ті закиди против одного радника міського, д-ра Вахтля, котрий був референтом в тій справі а заразом є правничим заступником фірми, котра має концесію на заведенне електричного освітлення. Коли опогди прийшло до голосованя в раді міській в справі освітлення, відтигнув ся др. Вахтель від голосованя. Се дало нагоду до інтервеляції, чому він, яко референт тої справи в повній раді, член спеціальної комісії і взагалі радник, котрий тою справою доси ревно займав ся, відразу відтигнув ся від голосованя. Піднесено також, що черновецька праса робить ему закиди, яко би він в тім не мав чистих рук. На жал не був др. Вахтель при тім і не міг на всі ті закиди відповісти. Тому сю цікаву справу відложено до слідуячого засіданя.

Археологічні викопи. При розкопуванню могили в Борткові, золочівського повіту, знайшли селяни Данкович, Хамула і Горгота великий старинний топір і дві підкови, а в другій могилі найдено старинну зброю. Зброю забрав дідич.

Російський воєк рабівником і убійником. До коршми в Семаківці під Збаражем прийшов вночі з 4-го на 5-го с. м. незнакомий російський воєк і зажадав від шинкаря горівки і перекуски, очевидно безплатно. Шинкар дав. Відтак зажадав воєк гроший. Коли-ж шинкар на таке не згодив ся, вистрелив воєк з карабіна і поранив тяжко шинкаря. Ранений еще боронив ся, а тоді пхнув воєк его кілька разів багнетом. На крик прибіг лісний сторож з Семаківки, але й того воєк убив, а обрабувавши обі жертви втік на російську землю.

Дотепні воєки. В одному німецькій місті згубив воєк мошонку з грішми. Другий воєк найшов єї і віддав полковникови, котрий в той спосіб его винагородив, що дав ему 24-годинну відпустку. Кілька днів пізнійше згубило аж шістьох воєків мошонки з грішми, а других шістьох найшло їх. Полковник зарядив тоді, що кождий воєк, котрий на будуче найде мошонку з грішми і віддасть єї, одержить 24-годинну відпустку, але рівночасно кождий, що єї згубить, буде засуджений на 48 годин арешту. Від того часу ніхто вже в полку не найшов мошонок з грішми.

Чорний діамант. В парискій академії наук показував опогди один з членів чорний діамант, що важить 3776 каратів. Его найшли в Бразилії, а набув его один Європеець. Найбільші чорні діаманти, які доси знайшли, важили 600, 800

і 1700 кар., а при тім не були такі гарні як сей найденний, котрого можна уважати першою мінеральною особливостю. Він великий як кулак мужчини і представляє вартість 200.000 фр. Чорний діамант твердший ніж білий і тому его більше уживають до перетинаня і верченя.

На смерть через повішене засудив львівський суд присяжних Ганю Беґар за удушене власної дитини і законане єї в снігу.

Кольонія женщин. Паві др. Марія Вальбер, найгорячіша пропаґаторка еманципації женщин, купила в державі Нового Йорку велику посілість, на котрій хоче устроїти кольонію, де не сьмів би жити мужчина. Всі кольоністки мають жити в одному великім домі. Надзір над адміністрацією буде провадити основателька разом з двома вибраними урядниками-женщинами. Хто хоче мешкати в тім домі, мусить прирікати ніколи не вийти замож. Женщини в роках 15 до 35 дуже радо приймає ся. Щоби сільське жите не дуже нудило, будуть женщины займатися серіозними студіями, розуміє ся політикою і соціальними справами та спортом. Очевидно треба буде придержувати ся ще окремих домових приписів.

Кілько бараболъ спотребовує ся? Англія, Франція і Німеччина видала про се статистици і дані. Після них посоджено в Англії бараболями 1,232.055 ланів і всего дістали з того 4,662.147 тон бараболъ; до того впроваджують ще 14, 140 тон, так що на кождого чоловіка припадає річно трохи більше як 2 центнари. У Франції обсаджено 3,342.000 ланів, котрі дали 10,100.000 тон бараболів. З тих вивезено 100.000 тон, 400.000 тон з'ужито до виробу крохмалю і горівки, а решту з'їли. В Німеччині з 7,592.165 ланів дістали 32,277.851 тон; з них 26,301.765 тон з'ужили до харчу а 1,213.584 тон передано для виробу алькоголю.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

Відень, 8. падолиста. Бюджетова комісія прийняла кілька титулів бюджету для рільництва і фінансів. Супротив жаданя о побільшене субвенцій для меліорацій і плеканя худоби звернув міністер рільництва увагу на вже довершене побільшене і заявив, що потреба рільництва треба заспокоїти в законодатній дорозі. На жалане о зменшене податків від меншої посілости відповів міністер фінансів, що хоче ще в 1896/97 р. перевести реформу податків. Коли-б се не удало ся, можна би помочи новелями. На дохід 1,700.000 зр. зі стемплю газетярского не можна так легко зрезигнувати. Що-до газетярского стемплю ілюстрованих додатків часописий буде в практичій лехше трагувати ся. При титулі „Льотерія“ остерігає міністер перед верненем до клясової льотерії, котра через свої малі вклади буде притягати й найбільшійших людей. Над знесенем льотерії буде міністерство розважати, коли фінансова програма правительства буде принята.

Господарска комісія прийняла резолюцію Пацака: Взиває ся правительство, щоби внесло проект закону, після котрого славляє ся картелі під державний або краєвий нагляд, забороняє ся картелі, що шкодять рільництву, а завязане таких строго карає ся. Заступник правительства згодив ся на сю резолюцію.

Т. зв. Immunitätsausschuss згодив ся на видане д-ра Люегера за образу чести і Шнайдера за образу чести і зворушене публичного спокою.

Царгород, 8. падолиста. Відновлено ціле міністерство з виїмкою міністерств маринаркі і шкільництва. На міністра для заграничних справ покликано берлінського амбасадора Тевфік пашу.

Царгород, 8. падолиста. Після урядових донесень, удало ся висланому правительством в Ерзерум війську увільнити місточко Маніс (Тердян), котре замешкують Турки і Християни і

котре обсадили 200 яко Курди перебрані індивідуа. Напастиків розігнане. — Після тих самих донесень арештовано поважаного Вірменина в хвилі, коли хотів в своїм домі вирабляти патрони. Також арештовано кількох Вірменів, котрі були перебрані яко воляки.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня 6. падолиста 1895.

	Львів.	Чернівці
Пшениця . . . від 7.— до 7.35	від 6.80 до 6.90	
Жито . . . . . " 6.— " 6.45	" 5.90 " 6.—	
Ячмінь . . . . . " 5.25 " 5.75	" 5.50 " 6.—	
Овес . . . . . " 5.— " 5.30	" 4.70 " 4.80	
Ріпак . . . . . " 8.50 " 8.80	" 8.25 " 8.50	
Горох . . . . . " 6.— " 9.—	" 5.25 " 6.—	
Вика . . . . . " 5.80 " 6.20	" — " —	
Льнянка . . . . . " — " —	" — " —	
Біб . . . . . " — " —	" — " —	
Бобик . . . . . " 5.— " 5.25	" 4.75 " 5.—	
Гречка . . . . . " — " —	" — " —	
Конюшина черв. " 45.— " 48.—	" — " —	
Конюшина біла " 45.— " 55.—	" 43.— " 50.—	
Конюш. шведск. " 35.— " 40.—	" — " —	
Кмни . . . . . " — " —	" — " —	
Апиз . . . . . " — " —	" — " —	
Кукуруза . . . " 6.— " 6.25	" 5.60 " 5.70	
Хміль 55.— до 70.— злр. за кильо у Львові,	оковита за 10.000 літрів 14.25--14.75.	

Др. Ст. Квятковський,

б. оператор

на ц. к. хірург. клівіні Більота, Гуссенбавера, б. султ. секундар радника двору Дітеля, б. асистент проф. Фінгера в ц. к. публичнім шпиталю у Відні

осів ся в Чернівцях яко спеціаліст для хірургії, спеціально також для слабостній органів мочи (нирок, міхурів).

Ординує при ул. ратушеві ч. 16.

від 1—4 год. пополудни.

Для бідних безплатно від 8—9 год. зраня. (1—6)

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень у Львові, улица Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішніх з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижимо против шкідливого впливу вогню під найприступнішими услівями і почислює можливо найвищі премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі. Зголошена о уділені агенції в місцевостях, де нема агенцій „Дністра“, приймають ся.

В Дрібній бібліотеці, видаваній у Львові Костем Паєвковским, вийшли доси сі книжочки (разом чисел 13):

Байки Евгена Гребінки (10 кр.)

Малярі, оповідане Всеволода Гаршина (10 кр.)

Пролісок, поезії Павла Граба (20 кр.)

З чужого поля. Переклади Павла Граба (20 кр.)

Що то є господарність — Герінга (переклад В. Герасимовича) 20 кр.

Поезії Осипа Маковея (20 кр.)

Оферма, оповідане его-ж (10 кр.)

Твори Івана Сурика, переклад з російского (10 кр.)

Українські писаня Митра Оленьковича (10 кр.)

Писаня Василя Кулпа (10 кр.)

Чернеча республіка на Афоні — Василя Щурата (10 кр.)

Нарід в неволі (то що було друкуване і в Неділі) — 10 кр.

Микола Палкин Льва Толстого, оповідане 10 кр.)

Останні рмани Г. Сінкевича Два відчяти М. Грушівського, читані в львівськім „Клубі Русинок“. Видане Василя Лубича. Накладом ред. „Зорі“. 16°. 50 стор.

Твори Степана Руданського. Том I. Пісні. Приказки. Прислівя. Байки. Бібліографічний показчик. Заголовки „Сьбівомова“. Видане М. Комара. Коштом видавця. — У Львові 1895. 16° 192 стор. Ціна 40 кр. (в портретом автора).

Кобзар Тараса Шевченка. Вибір поезій для народу. Частина друга. — (Книжка тов. „Просьвіта“ у Львові чч. 184—185) мал. 8° 136 стор. Ціна 20 кр.

Повістки і ескізи з українського життя — А. Кримського, появили ся у Львові з друку. 8° 320 стор. I—IV+1—322.

Василь Чайченко. Байки. — Накладом редакції „Зорі“ у Львові, мал. 8° 68 стор. — Ціна 30 кр.

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітла. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені з позолоченими берегами, можна купити в канцелярії товариства при улиці Вірменській ч. 2 по слідуоцій ціні:

Роскази про сили природи 20 кр. Оповіданя о житю сьв. Бориса і Гліба 20 кр. Повістки для дітій 27 кр. Сестра 15 кр. Байки 22 кр. Історія Руси ч. I. 25 кр. Історія Руси ч. II. 23 кр. Лен і конопі 24 кр. Рогата худоба 45 кр. Про живоплоти і ліси 20 кр. Венямин Франклін 16 кр. На досьвітках 22 кр. Серед ледового моря 25 кр. Житє сьв. великомученика і ліжаря Панталеймона 20 кр. Дрібна птица господарска, а великі гроші 20 кр. Відкрите Америкы 22 кр. Звірята шкідні і пожиточні 42 кр. Перекотиполе 18 кр. Кирил і Методій 22 кр. Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр.

в лухшій оправі:

а) хребет полотняний і золочений хрест з переду 25 кр. б) ціла оправа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр. — Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60 і 1-80 кр.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ВИИЩІОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найновійший зі всіх таких Молитвенників.

Молитвенник сей містить в собі: I.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, іменно: а) з Вечерні, б) з Повечерниці малої, в) з Повечерниці великої, г) з Утрені, д) Літургія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часі сьв. Літургії. III.) Тайни покаяння і пресьв. Евхаристії. IV.) Молитви для різного віку, стаю і в різних потребах. V.) Молитви в часі великого посту. VI.) Молитви на празники а) Господські, б) Богородичні, в) Сьвятых. VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафіст до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородиці в) сьв. Отця Никслая. IX.) Молебен до пресьв. Богородиці. X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господські, Богородичні і Сьвятых, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і инші пісні церковні. XII.) Місяцослов цілого року.

Сей молитвенник дістати можна в канцелярії товариства „Просьвіта“ і в книгарні Ставропигійській і перепл. заведеню Мих. Спозарского по таких цінах:

- 1) Молитвенник брошурований — зр. 70 кр.
- 2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками — „ 90 „
- 3) оправлений ціло в полотно з золоченями і відтисками 1 „ 10 „
- 4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів 1 „ 30 „
- 5) оправлений на-пів в шкіру з золоченями і відтисками 1 „ 10 „
- 6) оправлений ціло в шкіру з золоченями і відтисками 1 „ 60 „
- 7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів 1 „ 80 „

Замовляючі поодинокю Молитвенники звольть прислати на оплату почти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Ціна 70 кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр., на пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улица Академічна, ч. 8.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улица Петровича число 2, має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зр. 20 кр. за роки, а всі 9 разом за 9 зр.

— З пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр. —